

Een stafkaart bekijken.

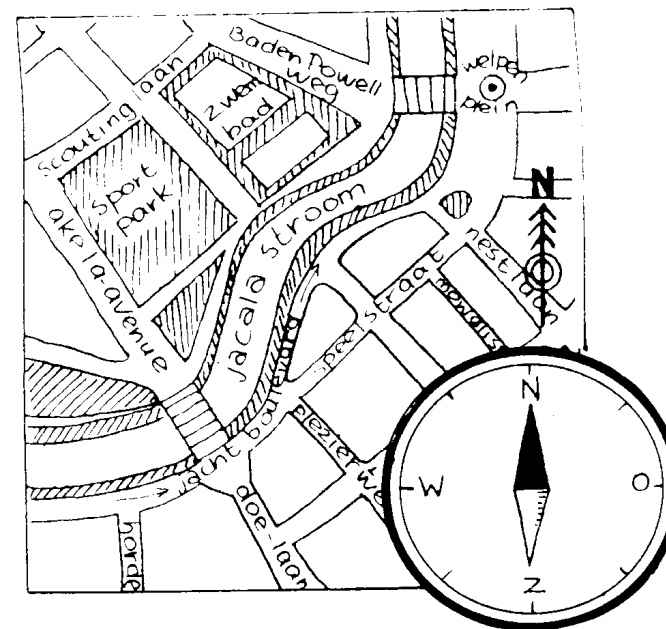

Als je een stafkaart bekijkt dan zie je dat de kaart in vakje is verdeeld. De lijnen die van boven naar beneden lopen zijn van west naar oost (van links naar rechts genummerd). De horizontale lijnen zijn van zuid naar noord (beneden naar boven genummerd). Als je nu een plaats op de kaart moet aangeven die op een kruispunt van deze lijnen ligt kun je hier een nummer aan geven.

Je noemt eerst het nummer van de verticale lijn, en dan het nummer van de horizontale lijn. Je kunt op de kaart dus makkelijk een punt opzoeken. Zoek op de kaart maar eens het volgende nummer op: 144 - 339. Als je dit goed gedaan hebt zie je de naam 't Kievitsblek staan. Je kunt natuurlijk ook meten op welke coördinaten een gebouw staat.

Om een punt tussen de lijnverdeling op te zoeken gebruik je een kaart-hoekmeter. Deze leg je met de hoek op het punt waarvan je de plaats wilt weten, vervolgens lees je de getallen die op de meter bij de verticale en horizontale lijn staan en telt deze gewoon bij het nummer van de lijn op. Zo krijg je voor de kerk toren van Haaren de coördinaten: 143,95 - 401,50.

Kaart & Kompas.

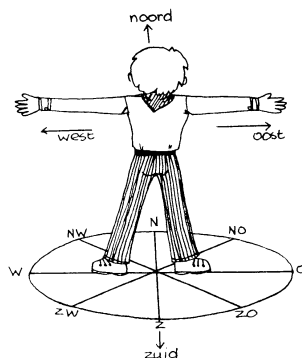

Het kompas.

Een manier om je richting te bepalen is een kompas gebruiken.

Je hebt vast wel eens een kompas gezien. Het lijkt op een klokje, maar het heeft maar één wijzer. Op de wijzerplaat staan geen cijfers, maar de letters van de wind-richtingen.

De wijzer wijst altijd naar het noorden. Als je in dezelfde richting kijkt als de wijzer wijst, kijk je naar het noorden, je rug wijst maar het zuiden, je linkerarm naar het westen en je rechterarm naar het oosten.

Wie gebruiken een kompas?

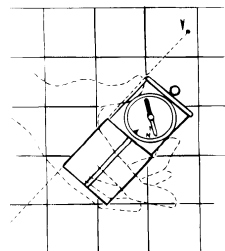
Schepen en vliegtuigen vinden op zee en in de lucht hun weg met behulp van een kompas. Want daar vind je natuurlijk geen wegwijzers, die je vertellen welke kant je op moet.

Later ga jij misschien wel eens een zwerftocht maken met behulp van een kompas. Daarom moet je nu maar vast goed oefenen!

Hoe gebruik je een kompas?

- Leg je kompas plat op de tafel of op de grond.
- Wacht tot de wijzer stilstaat.
- Nu draai je voorzichtig het kompas tot de letter N van noord precies onder de wijzerpunt staat.

-Als je nu naar het zuidwesten moet, kun je precies zien welke kant je op moet.

Moet je op een plattegrond van een dorp of stad de weg vinden, zorg dan dat je de plattegrond zo draait, dat het noorden dat op de kaart staat aangegeven, samenvalt met de richting die je kompasnaald aanwijst. Je ziet bijvoorbeeld een kerktoeren waar je naartoe wilt.

Je doet dit als volgt:

- Leg je kompas met de lange kant langs de denkbeeldige lijn vanaf het punt waar jij je bevindt, naar de kerktoeren waar je heen wilt.
- Draai nu de kompasroos totdat de noord - zuid lijn van de kompasroos gelijk loopt met de noord - zuid lijn van de kaart. Laat het kompas tijdens het draaien van de roos liggen op de kaart zoals het lag. Let ook niet op de kompasnaald, die is nu niet belangrijk.
- Je kunt nu de richting aflezen op het kompas.

Ook zonder kompas kun je de windrichtingen bepalen met behulp van de zon. Onthoud deze zin:

- De zon komt in het oosten op en zakt in het westen weg.

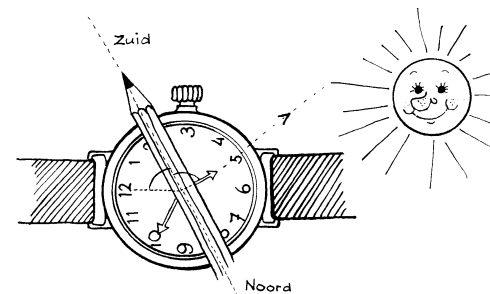
Om 12 uur 's-middags staat de zon in het zuiden.

(Let op, door onze zomertijd is dit in de zomer om 1 uur 's-middags.)

Een horloge als kompas.

Met behulp van een horloge (met wijzers) kun je het zuiden bepalen. Je houdt het horloge met de wijzerplaat naar boven zodat de zon er op schijnt.

Ga nu zo staan dat de kleine wijzer naar de zon wijst. Dan stil staan en niet meer bewegen. Leg nu een potlood zo over het horloge dat deze de hoek tussen de kleine wijzer en de 12 middendoor deelt. De lijn van het potlood is de noord - zuid lijn.

Er is ook nog een andere manier om richting te bepalen.

Omdat in ons land de regen meestal uit het westen komt zie je dat de bomen aan die kant vaak wat begroeit zijn met mos.